

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ

(ΤΟ ΓΕΝΟΣ Σ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ.)

Α'.

Ταλαίπωρός μου ἀδελφή, γλυκεῖα μου Μαρία·
Τὸ ἔμαθα, τὸ ἔμαθα! ἀλλ' ἔτι δὲν πιστεύω,
Ἄλλ' ἔτι δυσπιστεῖ ὁ νοῦς κ' ἡ φρίττουσα καρδία
Καὶ εἰς τὸ μέλαν ἀκουσμα εἰσέτι ἀνανεύω.
Οὐχὶ ποτὲ δὲν δίδεται, ποτὲ τοιοῦτος πόνος
Καὶ εἶναι ψεῦδος μοχθηρὸν κ' ἐπάρατον συγχρόνως!

Εἰπέ, δὲν εἶναι ἀληθές; ἐκεῖνος ζῆ εἰσέτι·
Ἐψεύσθη κ' ἡ ἀλήθεια, τὸ πᾶν, ἡ φήμη, ὅλα,
Καὶ δὲν καλύπτει φερετρον τὰ εύοσμά του ἔτη,
Οὐδ' ἔκλεισαν τὰ ὄμματα ποτὲ τ' ἀκτινοβόλα·
Καὶ ἴσως τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀδρὸς ἐγγύς σου νεύει
Καὶ τὰς φοδίνους παρειὰς τῶν τέκνων του θωπεύει . . . .

Καὶ πῶς! Νὰ ἦναι σύζυγος, Σοῦ, φίλη, τῆς Μαρίας·
Ν' ἀποκαλῆται ὅλειος πατήρ μικρῶν ἀγγέλων,
Εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἀνδρικῆς νὰ ἦναι ἡλικίας,

Νὰ ἔχῃ ἔμπροσθεν αὐτοῦ εὔρὺν ἀκόμα μέλλον,
Καὶ ὅλα ταῦτα, τόσον φῶς, φιλήματα, θωπείας,
Νὰ ρίψῃ κατὰ τοῦ καλοῦ Θεοῦ μετ' ἀσεβείας!

Ποτέ· ποτέ· ἐγκαρτεροῦν εἰς πείσμονα ὀδύνην
'Ακόμη κ' οἱ ἀπέλπιδες· οὐδὲν ἡ ὄχαριστία
Νὰ ἔχῃ τόσην δύναται ποτὲ ἀγνωμοσύνην. . .
Καὶ δὲν ἥτον ἀχάριστος ἔκεινου ἡ καρδία!
Εἶχεν ἀκόμη ἀσπασμοὺς νὰ λάθῃ καὶ νὰ δώσῃ
Καὶ ἡ ζωὴ του νεοσσούς φιλτάτους νὰ πτερώσῃ.

Ναί, οὕτως, οὕτως· ψεύδονται . . . 'Ο νοῦς μου ἀποκρούει
Πεισματωδῶς ὅπόσσα Γλαύξ μηγύει ἀπαισία.
Ω! φήμην ἀδιάφορον εὐκόλως τις ἀκούει.
Πλὴν εἰς ἀλήθειαν πικρὰν κωφεύει ἡ καρδία
'Οπόταν αὕτη θάνατον φιλτάτου ἀναγγέλει.
Φεῦ, ἀν πιστεύσῃ καὶ αὐτὴ νὰ τελευτήσῃ μέλλει. . .

Ναί· ὅταν ἔλθω θὰ ἴδω τὸν φίλον μου καὶ πάλιν.
Τὴν ὅψιν του τὴν φαεινήν, τὸ διαυγές του ὅμμα.
Θὰ θλίψω φίλον παλαιὸν εἰς τὴν θερμήν ἀγκάλην
Καὶ δὲν θὰ ἴδω ἀντ' αὐτοῦ Σταυρὸν εἰς τάφου χῶμα.
Μὲ μαύρην δὲν θὰ σὲ ἴδουν στολὴν οἱ ὀφθαλμοί μου
Καὶ τὰ μικρά σου Σεραφεῖμ μὲ πένθιμ' ἀδελφή μου!

B'.

Σὺ χήρα! ὥρφανὰ αὐτά· χωρίς, χωρίς πατέρα;
Νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεός. . . Οἵμοι· τὸ ἔχει δώσει.
'Η Γλαύξ δὲν ψεύδεται ποτέ· καὶ εἰν' ἀληθεστέρα
Τῆς ἀγδόνος, τῆς χαρᾶς . . . αὐταὶ μᾶς ἀπατῶσι!
'Επανελθών, τὸν φίλον μου δὲν θὰ ἴδω· κ' ἡξεύρω
Εἰς ποίαν γῆν μὲ πένθιμον ἐσθῆτα θὰ σὲ εὔρω. . .

'Εκεῖ . . . ὦ, βέβαια εἴκετε τὸν χῶρον τὸν γνωρίζω.
'Ιδιοκτήτης εἰς αὐτὸν τὸ μέρος εἶμαι μόνον. . .
Οἰκτίσκον ὑψωσα λευκόν, κηπάριον ποτίζω.
Κρῖνον, Μηλέαν, Πλάτανον ἐφύτευσα πρὸ χρόνων
'Αλλ', ἄκων, ἄκων . . . — ψεύδομαι — οὐχὶ ἐγώ — ὁ χάρων,
'Ο φρικαλέος κηπουρὸς καὶ κτήτωρ τῶν μαρμάρων,

Ἐγὼ τὰ δύω δένδρα μου καὶ τὸ ἄνθος μου ποτίζω,
Ἄλλ' ὅχι μὲν ὕδωρ· ὡς, αὐτὸς τὰς ρίζας των δὲν φθάνει.

Μ' αἷμα καρδίας τρέφωνται καὶ μὲν αἷμα τὰ δροσίζω,
Μὲν δάκρυον αὐξάνουσι καὶ δάκρυον τὸ αὐξάνει.

Γνωρίζεις σὺ τὰ δένδρα μου καὶ τὸ ἄνθος μου εἰξεύρεις...
Ἐκεῖ, ὥχρα μου ἀδελφή, θὰ σ' ᾧδω καὶ θὰ μὲν εῦρης.

Εἴμεθα γείτονες ἡμεῖς· οἵμοι· ἐκεῖ Μαρία,
Οἰκίσκον καὶ κηπάριον ἔχεις καὶ σὺ ἀκόμα
Οὐ χθὲς ἀκόμα ηὔξησε σκαπάνη ἀπαισία
Καὶ ἐφύτεψαν τὴν νέαν σου Ἐλάτην εἰς τὸ χῶμα...
Πλήν, ὅτι σπείρεις εἰς τὴν γῆν αὐτὴν δὲν πρασινίζει.
Τῆς ρίπτεις σπόρον Χερουβεῖμ καὶ σκελετοὺς ἀνθίζει!

Εἶναι ἡ γῆ ἐπάρατος, ἀγνῶμον χῶμα, στεῖρον.
Φυτεύεις κρῆνα δροσερά, δρῦς, δάφνας· τὸ ποτίζεις
Μ' αἷμα καρδίας καὶ ψυχῆς καὶ μὲν δακρύων μῆρον,
Δεήσεις καὶ φιλήματα ἐπάνω του σκορπίζεις
Καὶ ἐκεῖνο εἶρον, ἄκαμπτον, τόσων ἀνθέων κάλλη,
Τοσαύτας δάφνας, τόσας δρῦς, εἰς τέφραν μεταβάλλει!

Άλλ' ὅχι εἰς τέφραν, σκελετούς, ἀλλ' ὅχι εἰς ὅζον χῶμα
Ακομ', εἰς εἰδεχθέστερα ἐὰν τὰ μεταβάλλῃ,
Ημεῖς θὰ τὰ λατρεύωμεν πλειότερον ἀκόμα.
Ω, τὴν ἀγάπην τίποτε ποτὲ δὲν καταβάλλει,
Καὶ δὲν νικᾶ τὴν μνήμην της ποτὲ χαρὰ ἢ πόνος.
Τὴν ὑποσκάπτει μόνον εῖς, λάθρα, ἀργά· ὁ χρόνος!

Ο κατηφής παρήγορος αὐτός... Καὶ σοῦ, Μαρία,
Τὴν θλίψιν τὴν ἀκοίμητον ἀκόμη θὰ πραύνῃ.
Αὐτὸς καὶ—μη ἀγανακτῆς—αὐτὸς καὶ ἡ θρησκεία,
Τὸ βάρος τὸ δυσδάστακτον τοῦ ἄλγους ἐλαφρύνει.
Πλήν ἀνανεύεις· ἀνυψοῖς τὴν κεφαλὴν ὄργιλη.
Καὶ ψιθυρίζουσι «ποτὲ» τὰ κάτωχρά σου χείλη!

Καὶ ὅμως δὲν σοὶ ὄμιλετ καρδία παγωμένη.
Σὺ μὲν γνωρίζεις· τί ἐγὼ ὑπέστην, ἐνθυμήσου....
Οτι σὲ γράφω σήμερον, ποτὲ συγκινημένη
Μοὶ ἔλεγεν περίλυπος ἡ φιλικὴ φωνή σου.
Καὶ δὲν σ' ἐπίστευα· ἀλλά, ἀλλὰ πιστεύω ηδη.
Καὶ τὸ ἄλγος ἔτι, καὶ αὐτὸς μὲν τὸν καιρὸν ἐνδίδει.

Τὴν ἡρεμοῦσαν θάλασσαν βιόρρᾳ πνοή ἀγρία,
 Σπαράττει καὶ τὸ κῦμα τῆς τὸ γαλανὸν μαυρίζει.
 'Αλλ' ἡ γαλήνη ἔρχεται καὶ φεύγ' ἡ τρικυμία,
 Καὶ ἡ ἀποφυλλήσασα καρδία πρασινίζει.
 Ναὶ, πρασινίζει—σύγγνωθι—ἀλλὰ οὐχὶ ταχέως.
 "Ω, κατ' ὅλιγον, βαθμηδόν· βραδύτατα, βεβαίως....

Ναὶ· αὐτὸν ἡ θλίψις ἡ στιγνή, ὁ δάκνων οὔτος πόνος,
 'Η μνήμη ἡ σπαράττουσα, ἡ φρίττουσα ὀδύνη,
 Τὸ αἰματῶδες δάκρυ σου καὶ ὁ ἀτέρμων στόνος
 "Ἐν ὄνειρον ἡδύπικρον μετὰ καιρὸν θὰ γίνη,
 Κ' ἐκεῖνος εἰς τοὺς ὑπνους σου θὰ ἔρχεται ἡρέμα,
 Ν' ἀναζητῇ τὴν ὑπαρξιν εἰς τὸ πιστόν σου βλέμμα.

'Αλλ' ὅχι μὲ αὐτόχειρος πληγὴν εἰς τοὺς κροτάφους.
 Οὐχὶ μὲ σάβανον λευκὸν καὶ στέμμα διὰ τάφους.
 Θὰ ἔρχεται πλησίον σου φαιδρὸς καὶ λευκοχίτων,
 'Ωραῖος καὶ γαλήνιος, Μαρία, καθὼς ἦτον....
 Μὲ τὴν πλουσίαν κόμην του, τὴν ὄψιν τὴν ρόδινην,
 'Ως φῶς, ὡς ἄνθος, ὡς ἀκτὶς ἀφεῖσα τὴν σελήνην.

Καὶ εἰς τὰς συνεντεύξεις σας τὰς πλήρης μυστηρίου
 Θανάτου καὶ ὑπάρξεως, ζωῆς καὶ ἐνυπνίου,
 Πνέουσα τάφου ἄρωμα, θὰ ζῆς εἰς τοὺς αἰθέρας
 Κ' εἰς μνῆμα προσκεφάλαιον θὰ ἔχῃς τοὺς ἀστέρας.
 'Εχει καὶ ἡ κυπάρισσος τὸ ἄρωμά της ἔχει
 Καὶ μὲ τὸν χρόνον μειδιᾶς τὸ δάκρυ, ὅπερ τρέχει.
 "Εγραφον ἐν Ταϊγανιψ κατὰ τὸ 1883.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΗΡΑΣΧΟΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΟΙΗΜΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ.

Καὶ τώρα εύρεθηκες ἐσὺ δροσοῦλα, λουλουδάκι
 νὰ σκιάζῃς τὸ γεράκι !
 Κ' ἐνῷ ψηλὰ 'ς τὰ σύγνεφα μὲ τ' ἄγρια τὰ φτερά του
 ἔσχιζε τ' ἀστραπόβροντα, ἐνῷ 'ς τὸ πέρασμά του